

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

10859/2021-MZE-18134

mze000020051785

ÚTVAR: Odbor environmentální a ekologického
zemědělství
ČÍSLO ÚTVARU: 18130

SPISOVÁ ZN.: 15BVD1286/2021-18134
NAŠE ČJ.: 10859/2021-MZE-18134

VYŘIZUJE: JUDr. Jana Traplová
TELEFON: 221812346
E-MAIL: Jana.Traplova@mze.cz
ID DS: yphaax8

ADRESA: Těšnov 65/17, Nové Město, 110 00 Praha 1

DATUM: 22. 2. 2021

Novela zákona na ochranu zvířat a žádost o úhradu účelně vynaložených nákladů spojených se zajištěním předběžné náhradní péče o týrané zvíře

Ministerstvo zemědělství, odbor environmentální a ekologického zemědělství, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“), je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí kompetencí vydalo Ministerstvo zemědělství tento informační materiál: „Novela zákona na ochranu zvířat a žádost o úhradu účelně vynaložených nákladů spojených se zajištěním předběžné náhradní péče o týrané zvíře“.

Dne 1. 2. 2021 nabyl účinnosti zákon č. 501/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela zákona na ochranu zvířat přinesla nové ustanovení § 28d – Úhrada nákladů spojených se zajištěním předběžné náhradní péče a zvláštního opatření ministerstvem.

K žádosti o úhradu účelně vynaložených nákladů spojených se zajištěním předběžné náhradní péče o týrané zvíře:

- náležitosti žádosti jsou upraveny v § 28d odst. 1 a 5 až 7 zákona na ochranu zvířat,
- předběžná náhradní péče je upravena v § 28c zákona na ochranu zvířat,
- na internetových stránkách Ministerstva zemědělství, oddělení ochrany zvířat www.oz.mze.cz je uveřejněn vzor formuláře žádosti,
- vzor formuláře žádosti je závazný, nelze jej měnit,
- žádost podává obec s rozšířenou působností (obecní úřad obce s rozšířenou působností),
- žádost se zasílá Ministerstvu zemědělství,
- žádost je možné podat ve vztahu k jakémukoliv druhu zvířat,
- ve vztahu k podané žádosti se nevede správní řízení.

Účelně vynaložené náklady spojené se zajištěním předběžné náhradní péče podle § 28c zákona na ochranu zvířat – základní podmínky pro podání žádosti:

- náklady vynaložené obecním úřadem obce s rozšířenou působností přesahují ve vztahu k jednomu chovateli částku 200 000 Kč,
- žádost se podává Ministerstvu zemědělství vždy nejpozději do 3 měsíců od doby, kdy obecním úřadem obce s rozšířenou působností účelně vynaložené a uhrazené náklady přesáhly částku 200 000 Kč (později podané žádosti budou zamítnuty),
- splnění náležitostí a předložení dokladů a dokumentů uvedených v § 28d odst. 6 a 7 zákona na ochranu zvířat.

Obec s rozšířenou působností může žádat:

- o přiměřenou zálohu na doložené účelně vynaložené náklady spojené se zajištěním předběžné náhradní péče o týrané zvíře (i v tomto případě musí požadované náklady přesáhnout částku 200 000 Kč), anebo
- o úhradu účelně vynaložených nákladů spojených se zajištěním předběžné náhradní péče o týrané zvíře.

Co jsou a nejsou účelně vynaložené náklady:

- Co jsou a nejsou účelně vynaložené náklady, upravuje § 28d odst. 4 zákona na ochranu zvířat.
- Účelně vynaloženými náklady se rozumí náklady na přepravu zvířete, na umístění zvířete, na krmivo, na veterinární péči, na léky a zdravotnický materiál, ostatní náklady podle zdravotního stavu zvířete, a mzdové a obdobné náklady na zabezpečení předběžné náhradní péče nebo zvláštního opatření. Upozorňujeme, že za mzdové náklady se považují náklady spojené s péčí o zvíře, nikoliv náklady spojené s vyplněním žádosti.
- Za účelně vynaložené náklady se nepovažují náklady vzniklé v době, kdy došlo k průtahům ve správním řízení o uložení správního trestu anebo umístění týraného zvířete do předběžné náhradní péče nebo při zajišťování zvláštního opatření způsobeným obecním úřadem obce s rozšířenou působností.
Upozorňujeme na nové ustanovení § 28c odst. 6 zákona na ochranu zvířat:
„Rozhodnutí o předběžné náhradní péči lze vydat před zahájením řízení o přestupku. Při postupu podle věty první obecní úřad obce s rozšířenou působností zahájí řízení o přestupku do 20 dnů ode dne vydání rozhodnutí o předběžné náhradní péči.“

Povinnost chovatele zvířete hradit náklady spojené s předběžnou náhradní péčí o zvíře:

- Náklady spojené s předběžnou náhradní péčí o zvíře má primárně hradit chovatel zvířete.
- Žádost podaná Ministerstvu zemědělství podle § 28d zákona na ochranu zvířat má sloužit k finančnímu překlenutí období, kdy probíhá předběžná náhradní péče a dosud není možné požadovat náklady po chovateli zvířete.
- *„Obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který předběžnou náhradní péči o zvíře zajišťuje, náleží náhrada nákladů, které účelně vynaložil na zajištění předběžné náhradní péče a na veterinární péči za účelem odstranění nebo zmírnění újmy na zdraví způsobené zvířeti týráním. O nákladech podle věty první rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností ve správním řízení. Náhradu uvedených nákladů je povinen uhradit pachatel přestupku, bylo-li uloženo propadnutí týraného zvířete nebo rozhodnuto o umístění týraného zvířete do náhradní péče, nebo osoba, kterou nelze za přestupek stíhat, bylo-li rozhodnuto o zabrání týraného zvířete. Osoba uvedená ve větě třetí je povinna uhradit také náklady, které se vztahují ke zvířatům, která se*

narodila v době předběžné náhradní péče, nebo která v této době uhynula anebo musela být utracena, a to včetně nákladů spojených s utracením zvířat.“ (§ 28c odst. 5 zákona na ochranu zvířat).

- *Obecní úřad obce s rozšířenou působností je i nadále povinen požadovat náklady po chovateli zvířete, pokud již nejsou po chovateli požadovány Ministerstvem zemědělství.*
- *„Osoba, která byla pravomocně uznána vinnou z přestupku podle § 27 nebo 27a, je povinna nahradit ministerstvu náklady, které ministerstvo uhradilo podle odstavce 1 nebo 2.“ (§ 28d odst. 3 zákona na ochranu zvířat).*

Za jaké časové období lze žádat (přechodné ustanovení):

- *Nová právní úprava obsažená v § 28d zákona na ochranu zvířat se vztahuje na ta správní řízení, u kterých byla předběžná náhradní péče nebo zvláštní opatření nařízeno po nabytí účinnosti novely (počínaje datem 1. 2. 2021), a to jen v souvislosti se správními řízeními o přestupcích, která byla zahájena také po nabytí účinnosti novely zákona (počínaje datem 1. 2. 2021).*
- *Žádost nelze podle nové právní úpravy v § 28d zákona na ochranu zvířat podat, pokud byla předběžná náhradní péče nařízena nebo řízení o přestupku zahájeno před datem 1. 2. 2021.*
- *Přechodné ustanovení k novele zákona na ochranu zvířat provedené zákonem č. 501/2020 Sb. uvádí: „Ustanovení § 28d zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije v případech, kdy je rozhodováno o nařízení předběžné náhradní péče podle § 28c zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a o zvláštním opatření podle § 28a odst. 1 písm. a) a e) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, v souvislosti se správními řízeními o přestupcích, která byla zahájena na základě zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.“*
- *Ve vztahu k dříve vzniklým nákladům upozorňujeme na dotační program 23.A. - Podpora obcím na zajištění nákladů péče o zvířata umístěná do náhradní péče nebo předběžné náhradní péče podle zákona na ochranu zvířat proti týrání. Tento dotační program se vztahuje na skot a koně. Na jiné druhy zvířat nebyl dotační program vyhlášen. Žádost o dotaci včetně příloh podává žadatel Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu na jím vydaném formuláři prostřednictvím Portálu farmáře Fondu.*

Dále uvádíme podrobnější informace. Z důvodové zprávy k novele zákona na ochranu zvířat provedené zákonem č. 501/2020 Sb., citujeme některé části, které se týkají předběžné náhradní péče:

K § 28d

„Nové ustanovení § 28d upravuje úhradu nákladů spojených se zajištěním předběžné náhradní péče a zvláštního opatření ministerstvem.

U předběžné náhradní péče podle § 28c zákona na ochranu zvířat není k dispozici rozhodnutí ve věci přestupku nebo rozhodnutí ve věci nákladů spojených s předběžnou náhradní péčí, které by bylo vykonatelné a exekučně vymahatelné. U předběžné náhradní péče nelze jednoznačně časově stanovit délku jejího trvání. Předběžná náhradní péče trvá po dobu, kdy se vede správní řízení ve věci přestupku. V případě přestupkového řízení je na správním orgánu, aby řízení vedl tak, aby nedocházelo k průtahům v tomto řízení na straně obecního úřadu obce s rozšířenou působností a ke zbytečnému navyšování nákladů na péči o zvířata. Může však docházet k průtahům ve správním řízení způsobeným účastníky tohoto řízení.

Nově bude Ministerstvo zemědělství hradit na základě žádosti podané obecním úřadem obce s rozšířenou působností

- účelně vynaložené náklady spojené se zajištěním předběžné náhradní péče podle § 28c, pokud vynaložené náklady přesahují částku 200 000 Kč ve vztahu k jednomu chovateli,
- účelně vynaložené náklady spojené se zajištěním zvláštního opatření podle § 28a odst. 1 písm. a) a e), pokud zvláštní opatření probíhá déle než 3 měsíce, vynaložené náklady přesahují částku 200 000 Kč ve vztahu k jednomu chovateli a chovatel neuhradil náklady spojené se zvláštním opatřením ve lhůtě stanovené v § 28a odst. 6, ani v rámci exekuce.

Cílem právní úpravy je zabezpečit, aby se obecní úřady obcí s rozšířenou působností neobávaly umisťovat týraná zvířata do předběžné náhradní péče nebo náhradní péče nebo nařídít chovateli umožnit provádění péče o zvíře jinou osobou na pozemku, ve stájích nebo v jiných objektech chovatele, kde se zvíře nachází, z finančních důvodů.

Předběžná náhradní péče, která trvá po dobu probíhajícího přestupkového řízení, může být v případě většího počtu zvířat pro obecní úřad obce s rozšířenou působností finančně náročná. Finanční náročnost pro obecní úřad obce s rozšířenou působností souvisí také s tím, že náhradu uvedených nákladů je povinen uhradit pachatel přestupku, bylo-li uloženo propadnutí týraného zvířete nebo rozhodnuto o umístění týraného zvířete do náhradní péče, nebo osoba, kterou nelze za přestupek stíhat, bylo-li rozhodnuto o zabrání týraného zvířete. Před vydáním rozhodnutí v hlavním správním řízení (řízení o přestupku, řízení o nařízení zvláštního opatření, řízení o zabrání týraného zvířete) nelze vymáhat náklady za předběžnou náhradní péči. Viz druhá věta § 28c odst. 5 zákona na ochranu zvířat. Možnost, aby se zvíře stalo majetkem státu z důvodu nehrzení nákladů předběžné náhradní péče, není v zákoně upravena.

Právní úprava je založena na stejných principech jako právní úprava hrazení nákladů podle § 25 odst. 7 (původní odstavec 6) zákona na ochranu zvířat, která je prakticky aplikována od roku 2010.

Toto ustanovení se použije na případy, kdy obecním úřadem obce s rozšířenou působností vynaložené náklady přesáhnou částku 200 000 Kč ve vztahu ke zvířeti nebo zvířatům jednoho chovatele. Účelem ustanovení § 28d je finanční pomoc obecním úřadům obcí s rozšířenou působností v situacích, které jsou pro ně nepřiměřeně finančně náročné a mohly by mít významný dopad na jejich rozpočet. Částka do 200 000 Kč není považována za nepřiměřeně zatěžující pro rozpočet obecního úřadu obce s rozšířenou působností a navíc má obecní úřad obce s rozšířenou působností možnost vymáhat tyto náklady po chovateli zvířete.

Na řízení o úhradě nákladů spojených se zajištěním předběžné náhradní péče a zvláštního opatření ministerstvem se správní řád nepoužije.

Částka 200 000 Kč byla stanovena také proto, že shodná částka je uvedena v Zásadách, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2018 na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, Č.j.:43252/2017-MZE-17251. Tyto zásady obsahují dotační program „23. Podpora obcím na zajištění nákladů péče o hospodářská zvířata umístěná do náhradní péče“. Předmětem dotace jsou skot a koně, kteří byli umístěni do náhradní péče nebo předběžné náhradní péče podle zákona na ochranu zvířat. Novela zákona na ochranu zvířat je širší, co se týče druhů zvířat, na které je možné získat od Ministerstva zemědělství úhradu nákladů. V novele zákona na ochranu zvířat nejsou druhy zvířat omezeny, novela zákona na ochranu zvířat dává možnost získat úhradu uvedených nákladů ve vztahu ke všem druhům zvířat.“

K § 28c odst. 5

„Ustanovení § 28c odst. 5 nestanovilo v dosavadním znění, jakým způsobem se mají vymáhat náklady za předběžnou náhradní péči. Naproti tomu ustanovení § 28a odst. 6 zákona na ochranu zvířat jednoznačně stanoví, že o nákladech podle odstavců 3 a 4 rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností ve správním řízení. Dále se hrazení nákladů týká také ustanovení § 24a odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat, které zní: „Obecní úřady obcí s rozšířenou působností rozhodují o zvláštním opatření podle § 28a a § 28b a o předběžné náhradní péči podle § 28c, včetně náhrady nákladů za toto opatření.“

Toto bylo v praxi pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností matoucí. Proto se doplňuje, že o nákladech, které obecní úřad obce s rozšířenou působností účelně vynaložil na zajištění předběžné náhradní péče a na veterinární péči za účelem odstranění nebo zmírnění újmy na zdraví způsobené zvířeti týráním, rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností ve správním řízení.

Za účelem odstranění výkladových problémů se také doplňuje, že je povinnost uhradit také náklady, které se vztahují ke zvířatům, která se narodila v době předběžné náhradní péče, ke zvířatům, která v této době uhynula nebo musela být utracena, a to včetně nákladů spojených s utracením zvířat. Povinnost hradit náklady se tedy nevztahuje pouze ke zvířatům, která jsou uvedena v rozhodnutí o propadnutí týraného zvířete, zabrání týraného zvířete, nebo v rozhodnutí o zvláštním opatření. Povinnost hradit náklady se vztahuje ke všem zvířatům, která byla umístěna do předběžné náhradní péče, i když před vydáním rozhodnutí ve věci např. uhynula.“

K § 28c odst. 6

„Nově se upravuje, že rozhodnutí o předběžné náhradní péči lze vydat před zahájením řízení o přestupku. Výkladem se ale tato skutečnost dovozovala již podle stávající právní úpravy. Ustanovení § 28c odst. 1 zákona na ochranu zvířat výslovně stanoví, že prvním úkonem v řízení o předběžném opatření může být vydání rozhodnutí o předběžném opatření. Podle zákona na ochranu zvířat není tedy nutné před vydáním rozhodnutí o předběžném opatření provádět dokazování nebo oznamovat jeho zahájení. Zákon na ochranu zvířat výslovně hovoří o řízení o předběžném opatření. Jedná se tedy o samostatné správní řízení.

Je třeba přihlížet k tomu, že předběžná náhradní péče je v mnoha případech neodkladným úkonem a vyčkávání na formální zahájení řízení by mohlo přinášet velké praktické problémy. Účel předběžné náhradní péče jako zajišťovacího prostředku je tak důležitější než čekání na okamžik, kdy bude řízení de iure zahájeno. Formální okamžik zahájení řízení podle § 46 odst. 1 správního řádu plní jednak informativní funkci pro účastníky řízení, umožňuje jim vykonávat svá procesní práva, jednak má význam pro správní orgán a správní řízení jako takové (např. ohledně běhu lhůt). Vyčkávání na formální okamžik zahájení řízení za situace, kdy již byly k zahájení řízení učiněny všechny kroky, by však nemělo ohrozit účel zajišťovacích prostředků, a zmařit tak případně celé řízení. Není v rozporu se zákonem, když je vydáno rozhodnutí o nařízení předběžné náhradní péče předtím, než je řízení o přestupku de iure zahájeno.

Nelze ale zneužívat tuto právní úpravu k průtahům ve správním řízení ze strany obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Ustanovení § 28c odst. 6 zákona na ochranu zvířat dále uvádí, že obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen zahájit řízení o přestupku do 20 dnů ode dne vydání rozhodnutí o předběžné náhradní péči. Tato lhůta je lhůtou pořádkovou a nemůže být důvodem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu soudem. Cílem právní úpravy je zabránit

tomu, aby zvířata byla umístěna v předběžné náhradní péči (která není správním trestem), aniž by bylo zároveň vedeno řízení o přestupku (o uložení správního trestu).

Pokud nebude řízení o přestupku v dané lhůtě zahájeno, je možnost postupovat podle § 80 správního řádu, který upravuje ochranu před nečinností. Ustanovení § 80 odst. 2 správního řádu uvádí: „Opatření proti nečinnosti učiní nadřízený správní orgán i tehdy, nezahájí-li příslušný správní orgán řízení ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících zahájení řízení z moci úřední.“ Zákon na ochranu zvířat v ustanovení § 28c odst. 6 stanoví oproti správnímu řádu speciální kratší lhůtu, v ostatním se ale použije úprava obsažená ve správním řádu.

Úprava má ovšem návaznost také na nový § 28d odst. 4 zákona na ochranu zvířat. Podle tohoto ustanovení za účelně vynaložené náklady se nepovažují náklady vzniklé v době, kdy došlo k průtahům ve správním řízení o uložení správního trestu anebo umístění týraného zvířete do předběžné náhradní péče nebo při zajišťování zvláštního opatření způsobeným obecním úřadem obce s rozšířenou působností.

Jestliže nebude řízení o přestupku zahájeno do 20 dnů ode dne vydání rozhodnutí o předběžné náhradní péči, bude to považováno za průtah v řízení způsobený obecním úřadem obce s rozšířenou působností.“

Ing. Petr Jílek
ředitel odboru

Otisk úředního razítka